

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Дружби народів, 28, м. Київ, 01103, код ЄДРПОУ 40381452

РІШЕННЯ

29.12.2018

Київ

№ 3225

Про затвердження Змін до Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України "Про запобігання корупції" стосовно заходів фінансового контролю

Відповідно до частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання корупції" Національне агентство з питань запобігання корупції

ВИРІШИЛО:

1. Затвердити Зміни до Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України "Про запобігання корупції" стосовно заходів фінансового контролю, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 11 серпня 2016 року № 3 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту перевірки декларацій та моніторингу способу життя забезпечити розміщення затверджених пунктом 1 цього рішення Змін до Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України "Про запобігання корупції" стосовно заходів фінансового контролю на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника Голови Національного агентства з питань запобігання корупції Патюка С.С.

Голова

О.А. Мангул

Згідно з чинним законодавством відповідно до колегіального рішення Національного агентства

Протокол № 65
засідання Національного агентства
від 29 грудня 2018 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національного агентства
з питань запобігання корупції

89 грудня 2018 року № 3885

Зміни

до Роз'яснення щодо застосування окремих положень Закону України
"Про запобігання корупції" стосовно заходів фінансового контролю

1. У запитанні 1:

1) після абзацу четвертого доповнити новими абзацами п'ятим-дев'ятим такого змісту:

"Припиненням державної служби в контексті статті 83 Закону України "Про державну службу" є закінчення відносин у сфері державної служби, які виникли між громадянином та державним органом з моменту набуття статусу державного службовця і тривають протягом проходження державної служби. Водночас цей Закон не містить поняття та терміну "припинення діяльності". Статтею 84 Закону України "Про державну службу" визначено підстави для припинення державної служби у зв'язку із втратою права на державну службу або його обмеження та особливості порядку звільнення державних службовців з таких підстав.

Втрата права на державну службу – це неможливість продовження відносин у сфері державної служби у зв'язку з підставами, зазначеними у пунктах 1 – 4 частини першої статті 84 цього Закону.

Разом з тим підставами припинення державної служби Законом визначено угоду сторін, ініціативу державного службовця, ініціативу суб'єкта призначення. У зазначених випадках за своїм характером державна служба споріднена з трудовими відносинами і термін "припинення державної служби" буде тотожним терміну "звільнення", що в свою чергу, може розглядатись як тотожний терміну "припинення діяльності" у розумінні статті 45 Закону, крім випадків коли діяльність, пов'язана з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, не припиняється.

Зокрема, звільнення особи за переведенням або у разі, якщо особа стала переможцем конкурсу, через це звільнилася з роботи в одному органі і прийнята на роботу в інший орган наступного робочого дня, у такому випадку, звільнення не вважається припиненням діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування. Наприклад, особа звільнена наказом від 05.06.2018 з 05.06.2018, а наказом від 06.06.2018 її призначено на посаду в іншому органі. При цьому робота в обох органах повинна бути пов'язана з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 41 Закону України "Про державну службу" державний службовець з урахуванням його професійної підготовки та професійної компетентності може бути переведений без обов'язкового проведення конкурсу на іншу посаду. Переведення здійснюється лише за згодою державного службовця. У такому випадку відбувається лише зміна посади або інших істотних умов праці, але фактично діяльність особи, пов'язана з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування в такому випадку не припиняється."

У зв'язку з цим абзаци п'ятий-шістнадцятий вважати відповідно абзацами десятим-двадцять першим;

2) абзаци десятий-дванадцятий замінити абзацами такого змісту:

"3) декларація суб'єкта декларування, який припинив діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або іншу діяльність, зазначену у підпунктах "а" і "в" пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3 Закону, що подається до 00 годин 00 хвилин 01 квітня року, наступного за звітним роком, у якому було припинено таку діяльність. Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передує року, в якому подається декларація, та містить інформацію станом на 31 грудня звітного року. Разом з тим інформація про місце роботи (проходження служби) та займану посаду у такій декларації зазначається відповідно до місця роботи (проходження служби) та займаної посади, перебування (проходження) на яких зумовили обов'язок подання такої декларації.

Декларація суб'єкта декларування, який припинив діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або іншу діяльність, зазначену у підпунктах "а" і "в" пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3, не подається, якщо такий суб'єкт декларування до 1 квітня наступного року знов розпочинає діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або іншу діяльність, зазначену у підпунктах "а" і "в" пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3, і подає декларацію відповідно до частини першої статті 45 Закону (щорічну декларацію);

4) декларація суб'єкта декларування, який є особою, що претендує на зайняття посад, зазначених у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої статті 3 Закону, що подається до призначення або обрання особи на посаду.

Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передує року, в якому особа подала заяву на зайняття посади (участь у конкурсі), якщо інше не передбачено законодавством, та містить інформацію станом на 31 грудня звітного року.

Законодавством можуть передбачатися особливості щодо процедури відбору кандидатів на зайняття вакантних посад суб'єктів декларування. Наприклад, положеннями частини першої статті 25 Закону України "Про державну службу" передбачено, що особа, яка бажає взяти участь у конкурсі, разом з іншими документами подає в установленому порядку

до конкурсної комісії декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі – декларація), за минулий рік.

Особою, яка бажає взяти участь у конкурсі, при поданні до конкурсної комісії документів для участі у конкурсі може бути використаний будь-який тип раніше поданої декларації, якщо такою декларацією охоплено необхідний звітний період.

Водночас абзацом другим частини п'ятої статті 25 Закону України "Про державну службу" встановлено обов'язок переможця конкурсу перед призначенням на посаду державної служби подати декларацію за минулий рік.

Обов'язок особи, яка претендує на зайняття посади, зокрема державної служби, перед призначенням на посаду подавати зазначену декларацію також передбачений статтею 45 Закону.

З огляду на викладене, переможець конкурсу подає таку декларацію шляхом заповнення її на офіційному веб-сайті Національного агентства як декларацію кандидата на посаду із зазначенням конкретної назви посади. Декларація має бути подана не пізніше заяви про призначення на посаду.

Згідно з частиною четвертою статті 31 Закону України "Про державну службу" рішення про призначення або про відмову у призначенні на посаду державної служби переможця конкурсу приймається за результатами спеціальної перевірки відповідно до Закону та за результатами перевірки відповідно до Закону України "Про очищення влади".

З урахуванням положень частини першої статті 56 Закону стосовно осіб, які претендують на зайняття посад державної служби категорії "А" та "Б", а також посад з високим та підвищеним рівнем корупційних ризиків, перелік яких затверджено Національним агентством, проводиться спеціальна перевірка відповідно до зазначеного Закону, яка, зокрема передбачає перевірку достовірності відомостей, зазначених у декларації.

Саме декларація, яка була подана переможцем конкурсу, підлягає перевірці під час здійснення спеціальної перевірки відповідно до Закону.

У зв'язку з цим абзаци тринадцятий-двадцять перший вважати відповідно абзацами двадцять другим-тридцятим.

2. Після запитання 2 доповнити новим запитанням 2-1 такого змісту:

"2-1. Чи необхідно суб'єктам декларування, поновленим на роботі за рішенням суду, подавати щорічні декларації за час вимушеного прогулу?"

Відповідно до статті 235 Кодексу законів про працю України та статті 65 Закону України "Про виконавче провадження" рішення про поновлення на роботі незаконно звільненого або переведеного на іншу роботу працівника, прийняте органом, який розглядає трудовий спір, підлягає негайному виконанню. Рішення вважається виконаним боржником з дня видання відповідно до законодавства про працю наказу або розпорядження про поновлення

стягувача на роботі та внесення відповідного запису до трудової книжки стягувача, після чого виконавець вносить постанову про закінчення виконавчого провадження.

Слід зазначити, що поновлення особи на роботі за рішенням суду означає відновлення його прав та обов'язків, визначених Конституцією та законами України, в тому числі щодо здійснення ними діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, чи іншої діяльності, зазначеної у підпунктах "а" і "в" пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3 Закону.

Враховуючи викладене, особа, яку за рішенням суду було поновлено на роботі, повинна в наступному році до 1 квітня подати щорічну декларацію за рік, у якому відбулось поновлення (з дня фактичного виконання функцій держави або місцевого самоврядування чи іншої діяльності, зазначеної у підпунктах "а" і "в" пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3 Закону), відповідно до частини першої статті 45 Закону (у разі якщо після поновлення на роботі особа продовжує працювати (здійснювати діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, чи іншої діяльності, зазначеної у підпунктах "а" і "в" пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3 Закону).

У зв'язку з тим, що за час вимушеного прогулу суб'єкт декларування, поновлений на роботі за рішенням суду, фактично не виконував функцій держави або місцевого самоврядування чи іншу діяльність, зазначену у підпунктах "а" і "в" пункту 2, пункті 5 частини першої статті 3 Закону, подавати щорічну декларацію за час вимушеного прогулу суб'єкт декларування не зобов'язаний."

3. Абзац восьмий запитання 3-3 виключити.

У зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати відповідно абзацом восьмим.

4. Запитання 13 після абзацу шостого доповнити абзацами такого змісту:

"Відповідно до частини четвертої статті 6 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" акція має номінальну вартість, установлену в національній валюті. Відповідно до частини шостої статті 7 зазначеного Закону облігація має номінальну вартість, визначену в національній валюті, кратну 1 гривні, а якщо це передбачено проспектом облігацій (рішенням про розміщення облігацій, а для державних облігацій – умовами їх розміщення), – в іноземній валюті, кратну одиниці такої іноземної валюти. Виходячи з визначення номінальної вартості вказаних цінних паперів, у декларації має відображатися кількість таких цінних паперів та номінальна вартість одного цінного паперу.

Законодавством визначено ряд цінних паперів, які не мають номінальної вартості, а посвідчують права особи на отримання грошового доходу, на одержання суми вкладу та процентів, право на виплати власнику цінного паперу або посвідчують безумовне грошове зобов'язання.

Відповідно до частини першої статті 11 Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" казначейське зобов'язання України – державний цінний папір, що розміщується виключно на добровільних засадах серед фізичних осіб, посвідчує факт заборгованості Державного бюджету України перед власником казначейського зобов'язання України, дає власнику право на отримання грошового доходу та погашається відповідно до умов розміщення казначейських зобов'язань України. Номінальна вартість казначейських зобов'язань України може бути визначена у національній або іноземній валюті. Відповідно у декларації має відображатися визначена номінальна вартість таких цінних паперів відповідно до їх кількості.

Відповідно до частини першої статті 12 вказаного Закону інвестиційний сертифікат – цінний папір, який розміщується інвестиційним фондом, інвестиційною компанією, компанією з управління активами пайового інвестиційного фонду та посвідчує право власності інвестора на частку в інвестиційному фонді, взаємному фонді інвестиційної компанії та пайовому інвестиційному фонді.

Відповідно до частини першої статті 13 вказаного Закону ощадний (депозитний) сертифікат – цінний папір, який підтверджує суму вкладу, внесеного у банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання зі спливом встановленого строку суми вкладу та процентів, встановлених сертифікатом, у банку, який його видав.

Відповідно до частини першої статті 14 цього ж Закону вексель – цінний папір, який посвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ третій особі сплатити після настання строку платежу визначену суму власнику векселя (векселедержателю).

Відповідно до частини першої статті 15¹ зазначеного Закону державний дериватив – цінний папір, що розміщується державою на міжнародних фондових ринках і підтверджує зобов'язання України відповідно до умов розміщення цього цінного папера здійснити виплати власнику цього цінного папера в разі досягнення певних показників валового внутрішнього продукту України, а також здійснити інші виплати.

Таким чином, у декларації відображається кількість таких цінних паперів, а в полі "Номінальна вартість" необхідно обрати помітку "Не застосовується".

У зв'язку з цим абзаци сьомий-дев'ятий вважати відповідно абзацами п'ятнадцятим-сімнадцятим.

5. Після запитання 27 доповнити новим запитанням 27-1 такого змісту:

"27-1. Яким чином зазначати об'єкт нерухомості, який належить суб'єкту декларування (або члену його сім'ї) на праві власності, а членам його сім'ї на праві користування, чи потрібно створювати нове поле по об'єкту для кожного члена сім'ї чи зазначити інформацію про користування в одному полі та яким чином?

У декларації у графі "Права на цей об'єкт" вказати інформацію про суб'єкта декларування (члена сім'ї) у власності якого перебуває такий об'єкт нерухомості, заповнивши поля "Тип права", "Інформація про власника", "Частка власності", та натиснути кнопку "Додати". Після цього в полі "Тип права" вибрати "Інше право користування", в полі "Зазначте яке саме" в ручному режимі зазначити інформацію, в полі "Інформація про власника" вказати члена сім'ї (суб'єкта декларування), якому належить такий об'єкт на праві користування, в полі "Частка власності" зазначити "Не застосовується", далі натиснути кнопку "Додати". Дану дію провести аналогічно для кожного члена сім'ї. В кінці натиснути кнопку "Зберегти об'єкт". Створювати нові поля для кожного члена сім'ї не потрібно.

Аналогічно, якщо об'єкт нерухомості перебуває на іншому праві користування у суб'єкта декларування та членів його сім'ї, то відомості про такий об'єкт зазначаються в одному полі."

6. Запитання 37 доповнити новим абзацом такого змісту:

"Аналогічно зазначається інформація, якщо транспортний засіб перебуває на праві власності у члена сім'ї суб'єкта декларування".

7. Після запитання 38 доповнити новим запитанням 38-1 такого змісту:

"38-1. Чи підлягає декларуванню транспортний засіб, який передано іншій особі на підставі довіреності з правом розпорядження?"

Так, підлягає, оскільки видача довіреності не припиняє права власності особи на майно.

Правове регулювання відносин, пов'язаних з купівлею-продажем транспортних засобів, здійснюється на підставі положень Цивільного кодексу України з урахуванням загальних положень про договір та спеціальних правил, закріплених у відповідних положеннях Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.1998 № 1388, які визначають певні особливості укладення, виконання та правові наслідки невиконання відповідних договорів.

Продаж транспортного засобу, що має ідентифікаційний номер, передбачає відповідне оформлення договору купівлі-продажу цього транспортного засобу, зняття його з обліку, отримання свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу.

Аналіз норм статей 244, 237, 655 Цивільного кодексу України свідчить про те, що видача довіреності на володіння, користування та розпорядження транспортним засобом без належного укладення договору купівлі-продажу цього транспортного засобу не вважається укладеним відповідно до закону договором та не є підставою для набуття права власності на транспортний засіб особою, яка цю довіреність отримала."

8. Запитання 47 замінити запитанням такого змісту:

"47. Чи є доходом, а відповідно, чи підлягають декларуванню прощені (анульовані) банком за його рішенням проценти за користування кредитом та підвищені проценти, нараховані у разі прострочення платежу?"

Згідно з підпунктом 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України дохід з джерелом їх походження з України – будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні, у тому числі, але не виключно, доходи у вигляді, зокрема, процентів, дивідендів, роялті та будь-яких інших пасивних (інвестиційних) доходів, сплачених резидентами України.

Системний аналіз положень Податкового кодексу України вказує, що сума анульованого податкового боргу включає як основну суму кредиту, так і нараховані проценти за користування кредитом, які є невід'ємною частиною кредитного договору та суми за кредитом договору, та які підлягають обов'язковій сплаті боржником відповідно до умов кредитного договору, оскільки йдеться про борг в цілому, тобто про загальну суму фінансових зобов'язань, що підлягають погашенню боржником, незалежно від підстави їх виникнення.

Для визначення суми, що підлягає декларуванню внаслідок прощення (анулювання) боргу необхідно керуватись повідомленням кредитора про прощення (анулювання) боргу або іншими документами, що підтверджують суму прощеного (анульованого) боргу.

9. Запитання 51 доповнити після абзацу дев'ятого новими абзацами десятим-одинадцятим такого змісту:

"Таким чином, у разі наявності у суб'єкта декларування або члена його сім'ї станом на 31 грудня звітного періоду фінансового зобов'язання (кредиту) та сплати суб'єктом декларування або членом його сім'ї коштів в рахунок основної суми кредиту, процентів за кредитом у звітному періоді у розділі "Фінансові зобов'язання" необхідно створити три окремі записи. У першому записі у полі "Вид зобов'язання" необхідно обрати значення "Отримані кредити" та заповнити всі інші обов'язкові поля. Такий запис буде стосуватися залишку по фінансовому зобов'язанню станом на 31 грудня. У другому записі у полі "Вид зобов'язання" необхідно обрати значення "Розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту)" відповідна інформація буде відображати розмір сплачених коштів в рахунок основної суми кредиту у звітному році. У третьому записі у полі "Вид зобов'язання" необхідно обрати значення "Розмір сплачених коштів в рахунок процентів за позикою (кредитом)" відповідна інформація буде відображати розмір сплачених коштів в рахунок процентів за кредитом у звітному році.

Приклад: Кредитний договір укладено в 2016 році та в тому ж році отримано всю суму кредиту (300 000,00 грн). Станом на 31.12.2017 залишок непогашеної основної суми кредиту становить 200 000,00 грн, сума сплачених коштів в рахунок основної суми кредиту за договором у 2017 році становить 50 000,00 гривень. Розмір сплачених коштів в рахунок процентів за кредитом – 20 000,00 гривень. У такому випадку при заповненні декларації за 2017 рік суб'єкт декларування у розділі "Фінансові зобов'язання" повинен зазначити інформацію про "Отримані кредити" – 200 000,00 грн, "Розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту)" – 50 000,00 грн, "Розмір сплачених коштів в рахунок процентів за позикою (кредитом)" – 20 000,00 гривень."

У зв'язку з цим абзаци десятий-чотирнадцятий вважати відповідно абзацами дванадцятим-шістнадцятим.

10. Запитання 54 доповнити новим абзацом такого змісту:

"У разі якщо розмір відповідного одноразового видатку на погашення суми кредиту (позики) перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року, то інформація про такий видаток зазначається у розділі 14 "Видатки та правочини" декларації."

11. Після запитання 66 доповнити новими запитаннями 66-1, 66-2, 66-3 такого змісту:

"66-1. Чи подається повідомлення про суттєві зміни в майновому стані у разі отримання доходу або придбання майна членом сім'ї?"

Відповідно до пункту 3 Форми повідомлення про суттєві зміни в майновому стані суб'єкта декларування, затвердженої рішенням Національного агентства від 10 червня 2016 року № 3, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 липня 2016 року за № 961/29091 (далі – Форма повідомлення), інформація про отримання доходу або придбання майна членом сім'ї суб'єкта декларування не повідомляється.

66-2. Чи подається повідомлення про суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування у разі отримання спадщини, подарунка, приватизації нерухомого майна вартість яких не відома?

Якщо при отриманні спадщини, подарунка, приватизації нерухомого майна грошова оцінка такого майна не проводилась і вартість його не відома, повідомлення про суттєві зміни в майновому стані не подається.

66-3. Чи подається повідомлення про суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування у разі придбання послуг на суму, яка перевищує 50 ПМ, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року?

Згідно зі статтею 177 Цивільного кодексу України об'єктами цивільних прав є речі, у тому числі гроші та цінні папери, інше майно, майнові права, результати робіт, послуги, результати інтелектуальної, творчої діяльності, інформація, а також інші матеріальні і нематеріальні блага.

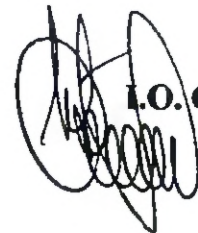

Відповідно до частини першої статті 901 Цивільного кодексу України за договором про надання послуг одна сторона (виконавець) зобов'язується за завданням другої сторони (замовника) надати послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або здійснення певної діяльності, а замовник зобов'язується оплатити виконавцеві зазначену послугу, якщо інше не встановлено договором.

Враховуючи, що Формою повідомлення не передбачено розділу "Видатки та правочини", повідомлення про суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування у разі придбання послуг на суму, яка перевищує 50 ПМ, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, не подається.

Водночас у разі придбання послуг на суму, яка перевищує 50 ПМ, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року, то такий правочин повинен бути відображений у розділі "Видатки та правочини" декларації."

**Керівник Департаменту перевірки
декларацій та моніторингу способу життя**

I.O. Степанов